

Gazeta Aradului

ZIAR COTIDIAN NATIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Presă maghiară despre rolul minorităților.

Suspendarea „Uniunii maghiare”, făcută atât în detrimentul președintelui ei, aceasta din punct de vedere personal cât și în detrimentul acelor maghiari cari cautau să formeze o castă cu interese opuse marelui masă a minorităților maghiare, a avut darul de a atrage atențiunea presei ungurești, asupra modului cum minoritățile noastre etnice își înțeleg rostul și misiunea în cadrul noului stat.

Cu acest prilej unele organe de presă maghiară au scris articole, destul de bine cugetate, în care au amintit posibilitățile ce au fost create de guvernul român, încă dela început, minorităților noastre etnice, din punctul de vedere al participării acestora, în mod cât mai larg și mai temeinic, la viața publică și socială.

Rezerva păstrată de minorități la început și multă vreme după aceea, față de mijloacele ce se puneau la îndemâna acestora, din punctul de vedere al participării la viața publică, a fost obiectul a numeroase păreri de rău din partea presei maghiare, bine intenționată, ce vedea în această rezervă o stare de pasivitate și o abdicare dela anumite drepturi incompatibile cu menirea minorităților etnice în noul stat.

„Uniunea maghiară” ce a pretins la un moment să împlinească golurile acestei lipse de activitate, se știe că a făcut aceasta într-un mod nu numai nepotrivit cu împrejurările, dar și cu o lipsă de loialitate ce s'a mers în ultimul timp până la calcarea flagrantă a celor mai elementare norme de bunăcuviință.

Presă maghiară, repetăm, prin cele mai bine intenționate organe ale ei, a înțeles ca o datorie să învedereze desolidarizarea ei față de conduita „Uniunii”, cerând cu hotărâre grabnica disolvare a acestuia.

Ca o întărire a acestei dezaprobări față de purtarea „Uniunii” și de aceea a președintelui acestuia, aceleași organe de presă maghiară au publicat în ultimul timp articole în care au cerut în mod energic ca minoritățile să reia drepturile lor de participare la viața publică și să-și facă datoria lucrând serios atât în do-

meniul economic cât și în cel intelectual.

Intr'unul din articolele de care vorbim mai sus se spunea între altele, că minoritățile trebuie să considere din tot sufletul țara românească drept o patrie mare și puternică pentru binele și interesul căreia se cuvine ca ele să muncească și să lupte și aceasta nu numai din punctul de vedere al intereselor generale ale statului și națiunii dar și din acela al interesului minorităților cari nu se pot desvolta și nu pot să-și asigure drumul spre progres de cât numai într'un mediu de liniște, de pace și de armonie.

Nu putem de cât să aprobăm asemenea fraze și asemenea păreri și să dorim ca ele să fie scrise și repetate cât mai des marelui masă minoritare, pentru a fi capabile să prindă rădăcini și să intre în suflete sub forma adevăratelor convingeri.

Ideile acestea sunt menite să constituie o binefacere pentru libera dezvoltare a minorităților pe toate terenurile și în toate direcțiunile și să pue tot deodată în vedere și marea, deosebita solicitudine pe care statul a avut-o și continuă să o aibă, prin toate măsurile sale față de minorități.

Fraudele dela Banca Națiunii.

Cele desvăluite la Banca Națiunii, de sub conducerea lui Stoian, au produs în întreaga capitală o revoltă foarte explicabilă și aceasta cu atât mai mult cu cât în numeroase rânduri, financieri cunoscuți au atras atențiunea celor în drept asupra operațiilor nebunești, săvârșite în streinătate, de directorul general al băncii.

Ori de câte ori s'a oferit prilejul, s'a căutat să se arate că nu era Stoian omul indicat să poată să conducă o instituțiune financiară creată în niște împrejurări când trebuia să aibă cineva o pregătire deosebită și o practică îndelungată pentru a putea dirija o instituție financiară ce trebuia să lupte cu împrejurări atât de excepțional de grele și cu o concurență atât de energică și de experimentată ca aceea a marilor bănci existente.

Crahul Băncii Națiunii era un lucru prevăzut și o chestie de timp. Situația lui Stoian la bancă, deci, ca și operațiile ce le făcea, nu erau de cât o acțiune frauduloasă ce nu putea să înșele pe cunoscători. Întreaga presă a publicat de altminteri articole documentate, în care s'a arătat incapacitatea și necinstea recunoscută a lui Stoian, exprimându-se păreri de rău că milionarul, astăzi la închisoare, a putut odată și odată să treacă prin rândurile ziariștilor, ori cât ar fi fost de modestă condiția lui de pe atunci în presă.

Prima grije a magistraților însărcinați cu anchetarea fraudelor a fost să stabilească în mod precis dacă principalul vinovat în operațiile frauduloase ce le făcea în streinătate cu cecurile, a avut acoperirea consiliului de administrație. Directorul general al băncii, azi arestat, astfel după cum reiese din anchetă, a avut grija de a-și pune operațiunile sub scutul consiliului de administrație. Ancheta a stabilit în același timp că aprobarea consiliului a fost smulsă prin surprindere și fără ca acel consiliu să fi putut să-și dea seama de importanța hârtiilor pe care le iscălea.

Intrucât însă vinovăția lui Stoian este probată, urma ca pe ziua de ieri să se emită mandat de arestare contra lui.

Știrea arestării lui Stoian, după vestile ce sosesc din București, este așteptată, acolo, cu o deosebită satisfacție.

Miscarea muncitorilor de la fabricile din Arad.

Muncitorimea dela fabricile mari din localitate a început încă în luna Octomvrie, o acțiune având de scop îmbunătățirea salariilor. Muncitorii motiva această acțiune cu aceea că prețurile în piață ar fi suferit o urcare esențială în vremea din urmă.

Pe la jumătatea lunii Octomvrie muncitorii au denunțat patronilor contractul colectiv prezentând un nou contract, în care se prevedea o majorizare a salariilor cu 50 la sută.

Patronii au refuzat a accepta propunerile muncitorilor și în urma denunțării contractului, au cerut la rândul lor, ca să se încheie un nou contract bazat pe munca în acord.

Tratativele directe între muncitori și patroni n'au dus la rezultat și astfel chestiunea a ajuns înaintea comisiei de arbitraj.

Comisia de arbitraj a ținut ședințe Sâmbătă și Luni, la tribunal, sub președinția consilierului Horváth. La început atât patronii cât și muncitorii stăruiau pentru acceptarea punctului lor de vedere.

Pronunțându-se atât inspectorul central al muncii, d. Popescu, cât și inspectoratul regional industrial, d. ing. Trimbișoiu pentru munca în acord, delegații muncitorilor, cedând din punctul lor de vedere au făcut o nouă propunere în sensul că se învoiesc la introducerea muncii în acord, însă aceasta începând numai dela 1 Ianuarie 1922. Până la această dată să fie delegată o comisie, care să întocmească un proiect în vederea introducerii muncii în acord, iar salariile să fie majorate până la introducerea noului sistem de muncă, în conformitate cu prețurile din piață.

Luni, la orele 5 după masă s'a încheiat discuția asupra acestei noi propuneri făcută din partea muncitorilor.

Târziu către orele 8, președintele d. consilier Horváth a pronunțat următoarea decizie:

Munca în acord se va introduce dela 1 Februarie 1922. Muncitorilor se aprobă o urcare a salariilor după categorii și capacitatea de muncă — ce se va stabili de direcțiunea fabricii — muncitorilor 30, 20, 15 la sută; muncitorilor cu ziua 40, 30 la sută; muncitoarelor la mașini 30, 20 la sută; muncitoarelor cu ziua 20 la sută.

Acest contract colectiv intră în vigoare cu data de 23 Octombrie pe timp de 6 luni.

Sezătoarea „Soc. Mărăști”.

Comitetul Societății „Mărăști” filiala Arad, invită întreaga societate românească din Arad și împrejurimi să ia parte la Sezătoarea ce va avea loc Sâmbătă 19 I. c. seara ora 9, în sala prefecturii. Aceasta ține loc de invitație personală. Biletele se pot cumpara cu începere de azi la Librăria Diecezană, iar în seara sezătoarei, la intrarea în sală. Prețul de persoană 10 lei. Toilete simple. Lumea este rugată să fie punctuală.

La această a 2-a Sezătoare culturală urmată de dans a Soc. „Mărăști” filiala Arad, care va avea loc în seara de Sâmbătă 19 Nov. 1921 în sala Prefecturii, vor da concursul dsoarele Dora Lepa și Onora Luca, domnii locotenent Ștefan I. Balcești, sblt. Ionescu Matei și Al. Iacobescu redactorul revistei „Ramuri” care va confera asupra Constantinopolului de azi. Va cânta muzica militară a reg. Dolj.

Limba română obligatoare la C. F. R.

Pentru a se rezolva odată chestiunea, ca toate serviciile c. f. r. să se facă în limba românească, direcțiunea generală a c. f. r. a luat înțeleaptă măsură de a nu mai primi în serviciile administrației sale, nici un candidat de origine streină, decât în urma unui examen de limba română.

Pe viitor, toți candidații de origine streină, chiar dacă sunt legalmente cetățeni români, vor trebui să depună un examen de limba română, în fața unei comisii. Aceste comisii vor funcționa: una la direcțiunea generală în București și câte una la direcțiunile regionale, în componența cărora, vor intra subdirectorul regional, șeful serviciului personalului și un șef sau un subșef dela mișcare.

Comisiunile vor funcționa numai dela 20—30 de fiecare luni.

Candidații a căror aprobare de numire intră în competența direcțiunii generale, sau a ministerului, vor trece examenul la București; iar ceilalți la direcțiunile regionale respective de care depinde aprobarea lor de numire.

Examenele se vor ține numai în zilele când funcționează comisii, adică între 20—30 ale fiecărei luni.

Candidatul, va fi supus la o probă scrisă, în limba română și la o convorbire orală, asupra unor chestiuni de servicii, spre a se vedea dacă înțelege limbajul și termenii tehnici elementari de c. f.

Funcționarii, cari sunt deja numiți în regulă, dela 1 Septembrie a. c., vor fi supuși de asemenea unui examen de limba română în fața aceluiași comisii, în una sau mai multe serii, în intervalul dela 20 Noembrie până la 10 Decembrie 1921.

Inginerii streini, cari cunosc limba franceză, vor fi scutiți de acest examen.

Asemenea și lucrătorii propriu ziși din ateliere depouri și secții de întreținere. Pentru acștia din urmă se va face un examen în mod foarte sumar de către șefii lor respectivi.

Blocarea depozitelor streine la Bănci.

Consiliul de miniștri — după cum am anunțat ieri — a luat următoarea decizie:

Până la noi dispozițiuni, și cu caracter provizoriu, se iau următoarele măsuri pentru a se împiedeca specula leului.

Depozitele de lei aflate la bănci în seara de 5 Noembrie 1921, sau care se vor produce ulterior, pe contul caselor din streinătate, chiar dacă ele au reprezentanți în țară, nu pot face obiectul până la noi dispozițiuni, nici unui fel de transacțiune, de cât în marginele mai jos stabilite:

Orice transmitere a acestor fonduri, prin ordine de plăți, acreditare, deschidere de credite cecuri de orice fel, viramente, trate, transferări etc., chiar între diferite conturi la aceeași bancă, nu se va putea face fără autorizarea unei misiuni de control instituită pe lângă Banca Națională a României.

Această comisiune va fi instituită la București și compusă dintr'un delegat al guvernului, un delegat al băncilor cari fac parte din Casa de compensațiune și un delegat al Băncii Naționale a României.

În provincie se vor institui comisii după trebuință, pe aceleași baze.

Comisiunea va autoriza transmiterile de fonduri numai când ele au de cauză o transacțiune reală de vânzare sau cumpărare de mărfuri admise la export sau import sau au o plată pentru o prestare de serviciu realmente efectuate.

Pentru dovedirea existenței reale a cauzelor arătate, se vor prezenta comisiei de control toate actele și documentele justificative de către Banca care primește ordinul de transmitere a fondului său de către cei interesați.

Nu este nevoie de nici o autorizațiune din partea comisiei pentru plățile cari nu depășesc 100.000 lei lunar, din același cont, sau pentru dispozițiunile de plată către misiunile streine acreditate în țară, necesare întreținerii lor.

Acei cari se vor zbate de la prescripțiunile de față vor fi pasibili de penalitățile stabilite prin lege.

Minciuni ungurești.

După cum era de așteptat întreaga Ungarie a privit cu o indignare stăpânită și foarte lesne explicabilă atitudinea hotărâtă a Micii Antante față de ultimele evenimente petrecute în Ungaria cu prilejul aventurii fostului suveran maghiar.

Ungaria se aștepta, de sigur, ca toate statele interesate să se ridice în contra dorinței întregii Ungarii oficiale de a păstra, pentru ori ce eventualitate, cât mai mult la Budapesta pe suveranul de altă dată.

Nici odată însă nu i-ar fi venit să creadă nici celui mai experimentat ungur în chestie de diplomație că intervenția Antantei avea să fie atât de repede și presiunile reunite ale României, Serbiei și Cehoslovaciei atât de hotărâte și de eficace.

Constrânsă de împrejurări, silită de considerațiuni ce întrecu cu mult slabele ei puteri de rezistență, Ungaria a fost nevoită să se supui, să execute toate clauzele, să predea pe fostul suveran, Antantei, și să păstreze, cel puțin în aparență, o adâncă resemnare față de noua întorsătură a lucrurilor și față de mersul grabnic al evenimentelor.

În fundul sufletului însă Ungaria oficială nu se va consola de cât cu greu și în special supărarea ei în contra României considerată de unguri ca elementul decisiv în toate evenimentele ce au avut loc, amenință să dureze multă vreme.

Una din manifestările acestei supărări și din cele mai imediate a fost aceea că guvernul maghiar a găsit cu cale, pe drumurile lăaturalnice de care dispune să puie în circulație svonul că atitudinea hotărâtă a României a fost determinată de ideea ascunsă a organelor conducătoare române de a

împinge lucrurile în spre o foarte strânsă apropiere româno-maghiară, sub forma unei uniri personale.

Mai mult încă de cât atâtea, din cercurile oficiale ungurești s'a încercat să se facă să se creadă că ideea aceasta a apropierei româno-maghiare sub forma de mai sus ar fi de natură să satisfacă multe din cercurile maghiare autorizate.

Se înțelege însă ușor ca la mijloc nu este de cât o intrigă și un cancan de ultimul moment, cea mai proaspătă manifestare a diplomației ungurești, ce drept răzbunare în contra României pe care a văzut-o, încă odată, atât de autoritară și puternică, încearcă să strice pe aceasta din urmă cu Antanta căreia Ungaria ține să-i probeze intenția statului român de a eși din cadrul tratatelor printr'o acțiune personală și necunoscută de aliați.

Această chestiune adusă din nou în discuție iarăși de presa maghiară este cunoscută de mult opiniei publice europene.

Imbrăcând alte înfățișări, prezentându-se sub alte forme, arborând alte aspecte, chestiunea veche și în fond aceeași oferă totdeauna același sigiliu sufletesc ce caracterizează animozitățile recunoscute ale maghiarimii oficiale față de statul nostru românesc.

A discuta imposibilități naționale, morale și istorice ar însemna să facem operă inutilă și de natură să dea naștere la comentarii ce le credem absolut inoportune în acest moment. Pretențiile ungurești cu privire la statul dualist nu merită de sigur nici sfortar a unei desmințiri.

Semnalam însă, încă o dată, împreună cu întreaga presă, această enormitate opiniei publice întregi, pentru a dovedi că până și în momentele cele mai dificile ale vieții de stat a poporului maghiar, guvernul Ungariei de azi, în loc să caute remedii pentru bolile sociale ce fac să se clatine organismul statului unguresc, trag sfiori, pun la cale intrigi și aruncă în circulație svonuri primite însă cu un zămbet elocvent, atât la noi în țară, cât și în cercurile politice din streinătate.

Programul săptămânal al Cursului liber de seara, Arad.

Marti. — Limba română. (Curs public). Verbul „a fi”. Interiorul clasei. Conversare. Prof. d. Lazăr Roșculeț. — Limba franceză. II. Grammaire. Phonétique. Prof. d. Jean Decamp.

Mercuri. — Limba franceză. I. Conversation sur „Les objets de Pélaue”. Prof. dna Lucia V. Babescu.

Joi. — Limba română. (Cursul funcționarilor). I. Lectura. Pronumele personal. Conversare. Prof. dnii I. Dabiciu, T. Mager. — Limba română. (Cursul funcționarilor). II. Reproducere. Lucrări în scris. Prof. d. Lazăr Roșculeț. — Algebră. Numere algebrice. Prof. d. I. Dumitriu.

Vineri. — Limba română. (Curs public). Verbul „a avea”. Exerciții de citire. Profesor d. Lazăr Roșculeț. — Limba franceză. I. Grammaire. Phonétique. Prof. dna Lucia V. Babescu. — Limba franceză. II. Conversation. Causerie littéraire. Prof. d. Jean Decamp.

Repatrieri din județul Arad.

Conform tabloului întocmit de șeful biroului de evacuare, dela înființarea acestui birou din orașul și județul Arad s'au repatriat până acum în Ungaria Austria și alte țări 5989 familii.

În Ungaria s'au repatriat: 25 familii române, 5297 maghiare, 19 germane.

În Austria s'au repatriat: 42 familii maghiare, 282 germane.

În Germania: 73 familii germane, 10 maghiare.

În Cehoslovacia: 100 familii germane.

În Polonia: 1 familie germană, 6 slave.

În Jugoslavia: 52 familii slave.

În Rusia: 14 familii slave.

Alte repatrieri: 68 familii.

— Fete cu salarii se primesc imediat în angajament, cu salariu „Salon Mady” str. Anton Mocioni Nr. 6.

Gheorghe Reiner

magazin de
mode pen-
tru dame

paltoane, bluse, neglige și costume

Clasă separată de măsurat.

Str. Eminescu Nr. 1

Edificul Căteana

Cornul Vânătorului

Telefon 530.

INFORMAȚIUNI.

— D. consilier Emil Cămarășescu dela tribunalul Argeș a fost mutat la tribunalul Arad, în cea de-a șasea de salarizare gradăția întâia.

D. Mircea Antoniu judecător de ocol în Craiova a fost mutat la tribunalul Arad, în clasa opta de salarizare gradăția a treia.

— Guvernul cehoslovac a dat ordin pentru mobilizarea contingentelor aduse sub armă în evenimentelor din Ungaria.

— Azi, 15 Noembrie, va avea loc în Palatul Cultural primul concert al virtuosului pianist basarabean, Achron, care a obținut, pretutindeni, unde concertat cele mai frumoase elogii.

Concertul va avea următorul program:
Glazunov: Thème et variations, op. 72. Rachmaninoff: Prelude Cis-moll. Rachmaninoff: Prelude Cis-moll. Scriabin: Prelude Cis-moll. Scriabin: Etude As-dur. Borodin: Au couvent. Tchaikowsky-Papst: Scherzo sur l'opéra „Eugén Onegin”. Chopin: Nocturne Fis-dur, Ballade As-dur, Etude As-dur, op. 10. Nr. 5, Mazurka As-dur, Polonaise As-dur.

Inceputul la orele 8 seara.

Bilete se pot reține la firma Bloch.

— Ministerul de război a hotărât a nu se primi de către minister nici o cerere de activare a ofițerilor în rezervă.

Intru cât, în condițiile din timpul campaniei se mai poate activa nimeni, armata fiind trează pe picior de pace, activări nu se mai fac în condițiile art. 8 și 28 din legea de organizare.

In consecință, nu se va mai înainta ministerei de cât propunerile de activare ale ofițerilor care vor reuși la examenul de activare, ce se va face la 15 Noembrie 1921 și numai acelor care stagiul de un an complet.

Pentru acei cari nu și-au complectat stagiul, vor trece examenul cu succes, se vor înainta propunerile de activare la complectarea stagiului.

Ofițerii cari nu vor reuși la examen, vor fi imediat desconcentrați.

— La Brașov s'a sinucis căpitanul ucrainian Iurak. Cauzele sinuciderei nu sunt cunoscute încă acum.

— În Basarabia, între stațiile Larga și Meștici, a avut loc un atentat de cale ferată, neisprăvit. S'au făcut numeroase arestări.

— În urma unei decizii a Ministerului de industrie importul covoarelor a fost prohibit.

— Zilele trecute a fost inaugurat la Timișoara ofelinelul General Dragalina. De față a fost principesa Olga Sturdza.

— La Zagreb a avut loc un congres unde s'au luat hotărâri să se lupte pentru obținerea autonomiei în folosul nouilor provincii alipite la Serbia.

— Opera din București a pus în repetiție „Lăcusta din Boito”, cu d. Nicolescu-Basu.

— Ministerul de finanțe a trimis instrucțiuni administrațiilor financiare cu privire la impunerea impozitelor și agențiilor de asigurare.

In instrucțiunile date agențiilor de asigurare s'au clasificat în două categorii: în agenții cari s'au achiziții au înscris pe numele lor și în agenții cari nu.

Cei dintr-ai vor fi impuși la cedula E, iar cei dintr-ai li se vor socoti la 80 la sută din venit; cei din categoria doua vor fi impuși și la cedula D și E, iar impunerea se va face la 60 la sută din venit, 40 la sută fiind socotite ca cheltuieli, etc.

Aceștia din urmă vor plăti impozit și pe valoarea de afaceri, care se va percepe lunar.

— Ministerul de finanțe a intervenit pe lângă guvernul de război pentru mobilizarea pe loc a funcționarilor din serviciul exterior al finanțelor.

— În vederea unei noi legiferări a repașului duminical, ministerul muncii a intervenit pe lângă ministerul cultelor să-i înainteze un tablou al tuturor sărbătorilor legale stabilite pentru industrie și comerț.

— Comisiunea industrială luând în discuție rezultatul prezentat de o subcomisiune asupra cererii fabricii de instalații de mori în țară, a hotărât, să nu se mai dea scutiri de vamă pentru instalațiile de mori cu o capacitate de producție sub două vagoane pe 24 ore, în afară de tuoaze și valțuri, piese cari nu se produc în țară.

— Până la întocmirea și votarea noiei legi de organizare a poștelor, telegrafelor și telefoanelor, puterea legilor și regulamentelor de exploatare și de organizarea personalului administrației poștelor, telegrafelor și telefoanelor din vechiul regat, se va întinde și asupra nouilor teritorii alipite din Ardeal (Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș).

— Guvernul englez a hotărât recunoașterea imediată a guvernului albanez.

— Guvernul german a emis un decret prin care operațiunile schimbului extern să fie puse sub controlul cel mai sever ca și în timpul războiului. Copiile tuturor ordinelor de cumpărături și vânzări trebuie să fie supuse autorității de rezort.

— Cehoslovacia a cumpărat, în cursul anului 1920 din România 550 milioane dubie-chintale de cereale, făină, leguminoase, uleiuri minerale și sare și i-a vândut 348 milioane chintale zahăr, cărbuni, hârtie și sticle.

— „Daily News” află din isvor bine informat, că guvernul grecesc ar fi primit propunerea de mediere a aliaților, pentru tratative cu guvernul kemalist pe baza evacuării Smirnei.

— Direcția petrolului din ministerul de industrie și comerț a convenit cu societățile petrolifere ca să vândă combustibilul petrolifer întrebuințat de fabrici, în cantitate de 600 de vagoane, cu 70 bani klg. Deasemenea să furnizeze industriilor petrolul lampant cu 70 bani kgr.

De acelaș preț redus se vor bucura și instituțiile statului, școlile spitalele și institutele culturale.

— Tagespost din Viena află din Belgrad că mirdiții au proclamat republică autonomă în Albania septentrională, numind președinte pe Marco Giona.

— În sensul unui ordin al direcției generale a c. f. r. rețeaua căilor ferate aparținătoare Arad, a fost aparținătoare regiunii Arad, a fost împărțită în următoarele 4 zone: Curtici—Radna, Radna—Ilia, Ilia—Simeria și Simeria—Teiuș.

S'a stabilit următorul tarif de zonă: clasa întâia lei 160, clasa a doua lei 100, clasa a treia lei 60, clasa a patra lei 30. Diferențele de tarif între clasa a doua și întâia e 60 lei, între clasa a treia și a doua e 40 lei, între clasa a treia și întâia 100 lei și între clasa a patra și a treia 30 lei. Acei călători cari vor fi afiați fără bilet vor trebui să plătească prețul dublu al biletului de călătorie.

— Toate cererile pentru export de valute sub orice formă se vor adresa de acum înainte comisiei speciale de pe lângă Banca Națională.

La comisiunea valutei de pe lângă ministerul de finanțe se vor adresa numai cererile de valută în numerar ale călătorilor.

Instituțiile particulare ca și particularii vor plăti păcura, motorina, petrolina etc., pe cari le utilizează pentru calorifere, cu prețul cu 1-50 lei kgr.

Acest preț a fost fixat de minister, fiindcă statul voeste ca particularii să întrebuințeze cât mai mult combustibil carbonifer și lemnos și cât mai puțin din cel petrolifer.

— Ieri seară a avut loc o întrunire a tuturor directorilor institutelor financiare din localitate la prefectura județului în legătură cu decizia consiliului de miniștri relativ la blocarea depozitelor streine la Bănci.

S'a ales cu aceasta ocazie o comisie din doi prefect Radu Pancu, directorul sucursalei Băncii Naționale din Arad, Nasta și directorul băncii Marmarosch et Blank, ca reprezentant al băncilor din localitate, comisie care va decide în toate chestiunile relativ la depozitele streine.

x Concertul Waldbauer va avea loc în Palatul Cultural în zilele de 18 și 19 Noembrie. Sala va fi încălzită.

Ultimile știri politice.

Cu cea mai mare bunăvoință ziarele de partid opoziționiste nu au putut să găsească nici un fapt nou de natură să se acrediteze ideea unei crize de guvern.

În lipsă de ceva capital și decisiv s'a simțit atunci nevoea inexorabilă să se comenteze ultimele mici evenimente și întorsături politice ale zilei și în lipsă de fapte precise să se dea joc liber fanteziei.

Astfel ziarele de partid în momentele de față, se ocupă cu succesele mai mult sau mai puțin indoeinice pe care partidul țărănist le-ar fi obținut în întrunirile ținute în diferite orașe ale țării.

Ziarele opoziționiste cimentează în special, foarte speriate, niște presupuse tratative ce se pretinde că ar fi avut loc între guvern și între d. Alexandru Marghiloman.

Aceea ce îngrozește în special pe liberali este faptul că șeful progresiștilor poate să mai pretindă, pe contul său, revenirea la putere și aceasta cu toată campania dusă în ultimii ani de zile de către liberali în contra politicii marghilomaniste.

Se înțelege că nici un fel de tratative nu au avut loc între guvern și marghilomașiști; de asemenea nici un fel de tratative nu au avut loc, în ultimul moment, între guvern și țărăniști în vederea unei reântoarceri, a acestora în parlament; — se înțelege deci că toate acestea nu sunt de cât vedenii și halucinațiuni politice ale unui partid ce vede depărtându-se, din ce în ce, de dânsul, speranța revenirii la guvern.

Aceea ce este însă mai dureros și mai revoltător și aceea ce nu te poate face să-ți reții un legitim sentiment de indignare, este faptul că ridicarea leului, în streinătate, înregistrată în ultimele zile, în loc să fie primită cu satisfacție de toate partidele politice nu cauzează de cât tristețe și adânci păreri de rău.

Puterea ascensională a leului român din ultimele zile, în loc să fie socotită ca un rezultat al prezenței ministrului de finanțe la Paris și al încrederei pe care o inspiră statul, se persistă în cercurile opoziționiste să fie considerată ca rezultatul unor manevre politice, menite să asigure, cel puțin pentru un anumit interval de timp, rămânerea, la putere a cabinetului actual.

Nu se poate concepe ceva mai neromănesc și mai nepatriotic. În felul acesta de a scrie, de a vorbi și de a gândi, se cristalizează întreg modul de a concepe politica opoziției cum și mobilul și țintele meschine ce conduc acțiunea opoziționistă.

E dureroasă această acțiune și ea nu poate să fie socotită de către opinia publică de cât ca un obstacol de neînving ce se ridică în contra politicianilor cari vor să puie mâna pe putere, călcând în picioare datoritiile naționale cele mai simple și cele mai sfinte sentimente românești.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

Magazin de Haine Iosif Muzsay Arad Vis-a-vis cu Teatrul 498 Orășenesc.

CINEMATOGRAFE.

Calvarul în munți dramă în 5 acte, în „Apollo“, în 14 și 15 Noembrie. O variație a acelor drame din viață, când soțul nu ține seamă de cultura falsă a societății și crede că noblețea sufletului singură poate satisface pretențiile femeii lipsite de sublima chemare a femeii în viață, căci doctorul Luca făcând cunoștință cu fata Passerine o ia de soție. Dar doctorul e de 45 ani, Passerine de 19. Anii trec, vine prietenul obișnuit în forma de un inginer tiner. Tineră femeie uită, că este cine familiară pe lume, cade în brațele inginerului. Soțul desamăgit întristat, disperat pleacă în Paris și numai, când soția sa fără credință e bolnavă se reîntoarce, ca să afle și aceea, cât de mult l'a uitat soția. O catastrofă în munți deșteaptă numai în femeie recunoștință și simțul de credință. După aceste trăiesc iar împreună și sunt fericiți.

Triumful femeii (Falimentul) dramă în 5 acte, în „Urania“, în 14 și 15 Noembrie. Un fabricant englez luptă din greu pentru susținerea fabricii sale și totuși soția lui duce viață elegantă și într'una e dusă de acasă. Se zice că fabricantul stă înaintea unui faliment, iar el crede, că cauza ruinei lui este soția lui. Aproape de faliment și de divorț se descopere, că soția e onestă, fabrica stă bine și începe de nou o fericire sinceră, curată.

Teatrul APOLLO.

In 14, 15 Noembrie

Luni, Marți

Senzatie Pathe!

Calvarul în munți.

Dramă în 5 acte.

Primi actori: Dsoarele
Madys, André Nov, dela
Comedia Franceza.

Teatrul URANIA.

In 14, 15 Noembrie

Luni, Marți

Film englez.

Triumful femeii.

(Falimentul).

Dramă socială engleză
în 5 acte.

Primi actor: Iosefine Earl
și Dallas Andersen.

MICA PUBLICITATE.

Tot solul de jucării și vase japoneze
cu celea mai mari prețuri cumpără
Salon Artistique Bulevardul Regina
Maria Nr. 21. 516

Se caută 2 femei pentru distribuirea
ziarului nostru cu plată săptămânală
de lei 100 de persoană.

IOAN KÖÖ

MAGAZIN CU
ARTICOLE DE 480ARAD, Bulevardul Re-
gele Ferdinand
I. No. 16 (fost Boros Béni-t.)

manufactură,
stofe și mătăsuri

Filiala Chișineu
Vânzare engros

Au sosit cele mai noi și moderne

paltoane de toamnă, de iarnă,

haine bărbătești și pentru copii

Clasă separată de măsurat

SZÁNTÓ și COMLOS ARAD,

Piața Avram Iancu No. 22.

381

Edificiul Teatrului.

Anunț.

Regimentul 18 Vânători cu reședința în
Alba-Iulia, are nevoie de buni muzicanți pen-
tru toate instrumentele, cărora li-se oferă salar
bun, echipament etc. Doritorii se pot prezenta
imediat cu actele ce posedă. 495

Comandantul Reg. 18 Vânători:

Colonel (ss) Aritonovici.

Ludovic Losonczy Arad

Giuvaerglu și Ceasornicar. ♦ Plata Avram Iancu No. 1.

Mare asortiment de verighete de logodnă, oroloage de
buzunar și de perete argintarii. Cumpără aur pentru un
452 prețuri urcate.

In atențiunea

457

cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot
cumpăra ieftin în depozitul de mobile Wiegen-
feld, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40

Lévai și Szigeti

407

mal înainte BUCHSBAUM și Co.
Vis-a-vis de Intrarea la Teatru

Recumandă magazinul bine și abundent sortat cu
ghete bărbătești, femeiești și Copii
Prețuri ieftine.

IMPRUMUTURI

acord mai ieftin posibil imediat

Mijlocese vânzări și cumpărări

DE CASE

484

Alexandru Herzog

Comisionar de bancă, birou: str. I. Brătianu 15.

Carol Andrényi

si fii 445 Mare depozit în
totfelul de mașini agricole
și ferărie.

FRAȚII NEUMAN

211

Fabrică de spirt și de drojdie

Fabrica de făină ♦♦♦♦ ARAD

Notariatul comunal Curtici.

No. 1973—1921.

Concurs.

La notariatul comunal din Curtici sunt
3 posturi de scrietorii vacante, salariu
este egal cu a subnotarilor, afară de asta
15% din toate axidentile încursă. Cei cu
praxă administrativă și posed limba română
în scris și verbal are parte de avantaj.

Reflectanți sunt rugați ași da petiții
sau să se prezinte în persoană.

Curtici, la 10 Noembrie 1921.

Jud. Arad.

Notarul comunal

OLTOI

de tot soiul să ca-
pătă la pomologia

NIEMETZ

TIMIȘOARA III. Strada Co-
roana No. 25 ♦♦♦ Telefon 135

CĂRBUNI!

In atențiunea! Uzinelor publice și in-
dustriale și negu-
rilor de cărbuni. — Secția de mărfuri a cas.

Maximilian König
ARAD, Strada Bucur (Eötvös-u.) 9.

Oferă, livrare imediată, numai în poziții de va-
goane: cărbuni de ocnă, prima calitate din Va-
lea Jiului, cărbune bucăți și de ocnă din epoca
Oligocen, negru sclipitor, de mare caloric, pot-
vit și pentru încălzirea camerelor. Cazane cu
suprafață mai mare, mori, Cărbune brun, bu-
bucăți sau de ocnă, pentru fabricile de spirt
și cărămidă. Ingrijim de rambursare și de vagoane

Telegrame pe adresa: König, Arad

Telefon: Arad 63.

CĂRBUNI!

Răspândiți

„Gazeta Aradului”

Mare asortiment de blouze, tricotate, gar-
nituri, ciorapi și mănuși prețuri ieftine la

BÁRSONY ARAD,

Piața Avram
Iancu Nr. 1